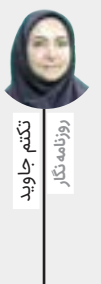

تغییر صحیح، از مسیر صندوق رأی

فعالان سیاسی در میزگرد شهرآرا از لزوم مشارکت حداکثری در انتخابات پیش رو می گویند

میزگرد

زهره کاریمی

چهار سال دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی هم در چشم‌برهم‌زدنی گذشت و چندروز دیگر انتخابات دوره‌دوازدهم برگزار می‌شود. مردم در انتخاب گزینه اصلح خود تنها نیستند، بلکه گروهی از کنشگران سیاسی که عنوان حزب را با خود به همراه دارند، هم در شناخت آنان برای انتخاب گزینه‌ها نقش دارند. بر همین منابر میزگرد این شماره روزنامه شهرآرا میزبان دونماینده از احزاب استان هستیم. محور گفت‌وگو هم نحوه تشویق آنان به حضور حداکثری شهروندان در انتخابات مجلس است.
بایک پاک‌نیا، دبیر حزب مردم سالاری خراسان، و غلامرضا بصیری پور، رئیس شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اسلامی استان، مهمانان این میزگرد هستند. به دلیل محدودیت فضای انتشار آنچه‌می‌خوانید شرح مختصری است از دو ساعت حضور آن‌ها در تحریریه شهرآرا و دغدغه‌ها و نظرهایشان درباره انتخابات.

هرگز موافق نیستیم، یا رأی نمی‌دهند. مدتی پیش رهبر معظم انقلاب در دیدار خود گفتند همه سلاقی بیایند، همه مردم بیایند. مسئولان شورای نگهبان و دولت! چه‌کردید که مردم بتوانند در انتخابات شرکت کنند؟
فضا را ایجاد کردید و مخالفان را نگه داشتید یا فقط گفتید همین چیزی را که موجود است انتخاب کنید؟

شما به عنوان نماینده طیف سیاسی خود که سکوت یابی تفاوتی مردم را از انتخابات گذشته دیدید، چه برنامه‌ای برای آن تدارک دیدید؟

پاک‌نیا: آنچه البته به جایی نرسد، فریاد است. اصلا انتخابات ما حزبی نیست. هردوره‌ای مجلس خبرگان، دولت و انتخابات برگزار می‌شود. درحالی‌که احترامی برای نظام حزبی قائل نیستیم.

اگر نظام حزبی برقرار نیست، پس سیستم سیاسی به چه شکلی اداره می‌شود؟

پاک‌نیا ما اگر نظام حزبی داشتیم، نباید شورای نگهبانی وجود می‌داشت. افرادی که درگذشته تأیید شده بودند، اکنون رد صلاحیت می‌شوند. وقتی می‌خواهند از خودشان دفاع کنند، برای من «افکار عمومی» این طور سؤال پیش می‌آید که شاید چون می‌خواستی کاردرستی انجام بدهی، رد صلاحیت شدی. یا علت اصلی رد صلاحیت چیست؟
بله؛ شورای نگهبان باید تأیید کند که اصلح هست یا نه. اما براساس چه معیارهایی؟ خیلی شفاف می‌گویم اگر بپرسید چرا کاری برای شور انتخابات نمی‌کنید، می‌گویم چون انتخابی ندارم. دست‌کم باید یک صدای مخالف از طرف مقابل داشته باشیم. اگر همه در یک گروه باشیم که رقابت نیست. اکنون جبهه اصلاحات مرکز و یکی پس از دیگری در استان‌ها می‌گویند ما کسی را نداریم که به عنوان جریان و حزب سیاسی معرفی کنیم. کسانی‌که حضور دارند یا مطلوب ما نیستند یا در جریان فکری سیاسی ما نیستند. ما نمی‌توانیم آن‌ها را معرفی کنیم، چون مسئولیت اتفاقات آینده برعهده ما خواهد بود. حالا این شرایط را چه‌کسی فراهم می‌کند؟ حزب سیاسی؟ نه. مردم؟ نه. نامزدها؟ نه. آن را هبرد و سازمانی که باید هموارکند، در چهار یا پنج سال گذشته دچار تمامیت‌خواهی شده‌د در فضای مجازی هم اثرات آن را مردم می‌بینند. در همین چند ماه گذشته دیدید که مجلس چه ماجراهایی داشت. مردم این‌ها را می‌شنوند و در این شرایط سخت زندگی فراموش نمی‌کنند و گزاری پیدا می‌کنند به نظرات رسانه‌های بیگانه که از شرکت نکردن در انتخابات می‌گویند. یک بار یک نماینده برای دغدغه مردم حرف زد که حالا می‌خواهیم آنان را برای رأی دادن ترغیب کنیم؟ درست است که وظیفه شرعی است، اما چگونه به سؤال‌اتشان پاسخ بدهیم؟ ما سؤالات مردم را بی پاسخ گذاشتیم.

بصیری پورا تجربه چندین دهه فعالیت از زمان جنگ تاکنون نشان داده‌که شدت و ضعف در همه زمینه‌ها همیشه وجود داشته است و دارد. اما حساسیت انتخابات همیشه هست. هم زمانی‌که اصلاح طلبان در رأس بودند و هم زمان دیگران. من هم قبول دارم که امروز معیشت مردم در رأس خیلی‌ا مسائل است. در جلسه مجمع عمومی خودمان هم گفتیم، من همه معضلات کشور را شمرده‌ام و حدود چهل مورد شد و ادعا کردم که می‌توانم بعضی از آن‌ها را حل کنم. ولی باید مسئولیت داشته باشم. الان هم ادعا می‌کنم. فضا باید فراهم بشود. معضل بزرگ مردم این روزها معیشت است و شکی هم در آن نیست، اما پیچیدگی‌هایی دارد و نمایندگان باید به مجلس بروند که این پیچیدگی‌ها را حل کنند. ببینید اگر آدمی گرگشاست، می‌توانید به او رأی بدهید. دعوی سیاسی‌که هرروز تکرار می‌شود، نمی‌تواند مشکلات را حل کند. درباره ورود به انتخابات، عده زیادی از مردم نگاه می‌کنند به اینکه رهبر معظم انقلاب چه می‌گویند. امروز برای اینکه دشمن مأیوس بشود، باید رأی بدهید. حالا اینکه گرسنه هستند

یا سفره‌هایشان پر است کاری ندارند و رأی می‌دهند. فرد هم خیلی برایشان فرقی ندارد، به تکلیف خود عمل می‌کنند. به اعتقاد من این دوره هم مشابه دوره قبل با وجود همه مشکلات، وضعیت خوب است. در مشهد که تنها پنج نفر نماینده در مجلس دارد، هزار نفر نامزد شده‌اند. این نشان می‌دهد که این آدم‌ها انگیزه‌ای دارند. مگر نمی‌دانند که باید به مردم پاسخ بدهند که چرا سفره‌هایشان خالی است؟ چرا این قدر ثبت نام می‌کنند برای یک شهر؟ این نشان می‌دهد که افسردگی نیست. مشکل هست و من هم آن را رد نمی‌کنم. من انتخابات کنونی را خیلی سرد نمی‌بینم. من پنج برابر بیشتر از شما از مشکلات خبر دارم و تفاوت من با بقیه این است که من این اطلاعات را دارم. ولی برای رفع مشکل مردم کاری هم انجام می‌دهم.

پاک‌نیا موضوع گفت‌وگو، حضور مردم است. نکته‌ای را بیرو صحبت‌های آقای بصیری پور بگویم. در علوم سیاسی و به خصوص بازاریابی سیاسی، در بحث انتخابات گفته شده است که کثرت ثبت نام نامزدها لزوماً بیانگر کیفیت آن نیست. اتفاقاً برعکس. منظور ما از انتخابات، انتخاب یک شخص برتر، اصلح و توانمند است که بتواند کاری کند. من اگر ثبت نام می‌کنم، باید ببینم می‌توانم مشکلی را حل کنم یا نه. رزومه برخی نمایندگان مجلس را که می‌بینم، در حد حضور در فلان کمیسیون است. نمایندگان مجلس بیایند بگویند کاری نکردیم. فرض کنید ۱۰چهره شاخص ثبت نام کنند که نمایندگان ما در مجلس باشند. ۱۰نبروی مؤثر اگر از سوی شورای نگهبان تأیید بشوند، نیازی به حضور هزار نفر نیست. مسئله این است که من رقابتی نمی‌بینم. اتفاقاً این‌ها نشانه عکس دارد. به این معنی است که آن‌ها قدر عرصه را خالی از افراد دیده‌اند که گفته‌اند ما هم می‌آییم. ولی کثرت ثبت نام‌ها در همه دوره‌های انتخاباتی بوده، حتی برای انتخابات ریاست جمهوری که تعداد محدود است.

با همین هم مخالفم. در یک دوره برای انتخابات ریاست جمهوری ۴هزار نفر ثبت نام کردند. از یک نفر پرسیدند برنامه‌ات چیست؟ گفت: اول بگویند برنامه چه هست تا من توضیح بدهم. این‌ها در عرصه بین‌المللی بد است. نمی‌خواهم بگویم نباشند، اما مقصود این است که کیفیت مهم است، نه کثرت. نباید بگویم مردم شعور سیاسی ندارند. مردم می‌فهمند و می‌توانند انتخاب کنند. مردم می‌گویند ما کسی را که بتواند کاری انجام بدهد، نمی‌بینیم.

این پرس و جو درباره افرادی که پیش ازاین در مجلس حضور داشتند، صادق است، اما اگر مردم بخوانند فرد جدیدی را انتخاب کنند، چطور؟

پاک‌نیا آقای بصیری پور می‌گوید که اگر قدرت داشته باشم، مشکلات را حل می‌کنم. من هم می‌توانم. هرکسی که قدرت دارد، می‌تواند. پس مجلس توان خود را از دست داده است. کسی که در مجلس می‌نشیند، آیا قدرت این کارها را ندارد؟ مردم ما مردم دهه ۶۰ نیستند، همان آدم‌ها هستند، اما با علم بالاتر. آن زمان مردم با مسئولان برابر بودند. اگر جنگ بود، همه پای‌کار بودند. سفره‌هایشان هم اندازه هم بود. اگر الان مسئولی شفاف باشد، مثل همان دهه ۶۰ مردم ما هم همان مردم هستند. مردم فکر می‌کنند به عده‌ای رأی می‌دهند که به مجلس می‌روند، اما اصلا دغدغه‌ما را ندارند. مردم ما بد نیستند. دولت‌ها می‌آیند و می‌روند و ما دل به هیچ دولتی نمی‌بندیم. ولی نظام سرجای خودش است و بایدیند نظام هستیم. قول می‌دهم اگر همین لحظه کوچک‌ترین تهدید نظامی مملکت را تهدید کند همه پای نظام هستیم. بله، امنیت داریم، اما آقای مجلس دولتی که باید برای من جوان مسکن، شغل و فرصت برابر ایجاد می‌کردید، چه‌کردید؟ خیلی دوست داشتم مجلس - به خصوص بابت سختی معیشتی که متوجه مردم شد- حرکت محکمی می‌کرد.

بصیری پورا می‌خواهم نکته‌ای را درباره کمی یاکیفی بودن ثبت نام‌کنندگان اشاره کنم. در اولین دوره انتخابات شورای شهر، من فرماندار مشهد بودم. آن قدر جمعیت برای ثبت نام آمده بود که همه

را در حیاط نشاندہ بودم. خانمی آمده بود آنجا، کیفی کهنه داشت و گفت از کاشمر آمده‌ام برای انتخابات ثبت نام کنم. صحبت کردم تا راضی اش کنم برگردد به شهر خودش و یک حواله روغن دادم دستش. چنین کسانی را هم داریم، اما امروز از این تعدادی که من ملاقات کردم در این مدت پس از تأیید صلاحیت‌ها همگی مدعی بهترین‌ها هستند. استدلال هم می‌کنند. همه آن‌ها را که زیرمجموعه ائتلاف ما ثبت نام کرده بودند، ملاقات کردم. این‌ها با آن خانمی که با حواله روغن رفت فرق دارند. ایده و نظر دارند و هدف مشخص.

خوش بینی شما به انتخابات و نامزدها به خاطر حضور در طیف خودتان است؟

بصیری پورا من همیشه به انتخابات خوش بین بوده‌ام، همیشه هم مردم خوب شرکت کردند با اختلاف ۱۰ درصد کمتر و بیشتر.

تشخیص مردم را در روی گردانی یا اقبال به انتخابات چطور می‌بینید؟

بصیری پورا البته من یک تحلیل کلی دارم، ولی آن رسانه‌ای نمی‌کنم. چون چندین دوره در برگزاری انتخابات نقش داشته‌ام و می‌دانم که رأی مردم مشهد از روی صندوق‌ها قابل تحلیل است. وقتی شمارش آرا به صد صندوق رسید، تقریباً نمایی از آرا خواهیم دید. با وجود اینکه مشهد شهر امام رضا^(ع) و فرهنگی و مذهبی است، در حقیقت یک شهر سیاسی است. مخصوصاً در زمان انتخابات بخش سیاسی آن می‌چرب به مذهبی.

من پاسخ خودم را نگرفتم. پرسیدم تشخیص مردم وسه‌می که انتخاب آنان دارد، از نظر شما در میزان رأی دادن چیست؟

بصیری پورا مشهد همیشه یک رأی سنتی دارد. رأی سنتی همین رأی هوالمطلوب است که هرچند تشخیص شما این باشد که خوب است یا خیر، آن آرا جمع می‌شود. مادر شورای ائتلاف رأی هوالمطلوب نداریم. اگر کسی بیاید بگوید من از نیروهای انقلاب پشتیبانی می‌کنم آزاد است. من در چند دوره انتخابات شرکت کرده‌ام. اگر روزی سندی پیدا کردید که می‌خواستیم در لیست شخصی باشم، بگویید. همه می‌گویند لیست هوالمطلوبی نیست؛ اما من می‌گویم معلوم نیست نباشد. سؤال شما این است که ما رأی مردم را قبول داریم؟ جواب می‌دهم که می‌خواهم برای مردم کار ما می‌جداست. می‌پرسید به تشخیص مردم می‌شود توجه‌کرد و پاسخ من این است که همه نه. یک سید رأی سنتی در مشهد وجود دارد که همیشه هست. این‌ها به چه‌کسی نگاه می‌کنند؟ به مساجد. آدم‌های معتمد و متدین.

پاک‌نیا البته لیست هوالمطلوب ۴۸ ساعت قبل از رأی‌گیری اعلام می‌شود.

آقای پاک‌نیا ساحت جلسه درباره حضور و مشارکت حداکثری است. می‌گویید مردم نمی‌آیند و مجلس ناکارآمد است. کدام مردم را می‌گویید؟ کدام پیمایش و سنجش؟ ممکن است انتقاد به این مجلس داشته باشید که موفق نبودند. نقش حزب متبوع شما در تشویق به انتخابات چیست؟

پاک‌نیا نمی‌خواهم از منظر یک کنشگر سیاسی پاسخ بدهم. من یک شهروندی عادی هستم. ما نمی‌گوییم مردم رأی ندهند، بازاریابی سیاسی هم مثل بازاریابی عادی است. نگاه می‌کنیم ببینیم سلیقه مردم چیست. وقتی قرار است مردم را دعوت کنم، به حضور در انتخاباتی که چهار سال بعد برایشان تصمیم خواهد گرفت و قانون‌گذاری خواهد کرد باید کسی را معرفی کنم که حق الناس و حق ... به‌گردن من باقی نماند. باید کسی را معرفی کنم، ولی کسی

عکس: مهلا ستانلی/شهرآرا

رانمی‌بینم. من می‌گویم ارکان دولت، شورای نگهبان، ستاد انتخابات و وزارت کشور باید مسیری را هموار کنند که انتخابات به معنای واقعی رقابت باشد و جناح‌ها هم وزن. چه فضای رقابتی برای جناح‌های سیاسی فراهم شده؟ این چه تفکری است که حاکم شده که حتماً باید رهبر معظم انقلاب ورود پیدا کنند برای تأیید یا رد یک نامزد؟ آقای بصیری پور و طیف زیرمجموعه‌شان به این نتیجه رسیدند که چه‌کسی در لیست باشد و چه‌کسی نباشد، اما ما کسی را نداریم که در لیست بگذاریم.

بصیری پورا اتفاقاً من اصلاح طلب‌های داغ هم می‌شناسم. کسانی هستند که در طیف شما ثبت نام کرده‌اند.

پاک‌نیا تهران ۱۳۰۰ نفر نامزد دارد که همه اصول‌گرا هستند. مانده‌اند چه‌کسی را انتخاب کنند. بعد ما مانده ایم و یک نفر نداریم.

بصیری پورا پشت این دیوارها اتفاقات خوبی برای ما چیدم شده است. حاکمیت این کشور با شیعه است و همه ولایت امیرالمؤمنین^(ع) را قبول دارند. می‌گویند اینجا کشور امام زمان^(عج) است. با این دیدگاه خوش بین هستم که خداوند همه چیزهای خوب را برای ما پیش بینی می‌کند، آنچه بد می‌شود عملکرد ماست. خداوند می‌گوید بپرسید از اهلیش. به هرکس نباید رأی بدهید. به کسانی رأی بدهید که مملکت و گرفتاری را می‌شناسند. مشکلات مملکت را می‌توانند خوب تحلیل کنند و دیگر اینکه آدم‌های سالمی هستند.

فقط چهار روز مانده به انتخابات پیشنهاد شما این است که در این چندروز برای حضور مردم چه کنیم؟

بصیری پورا نگاه‌ها فرق کرده است. مشکلی که اکنون در مردم داریم این است که به دولت بی اعتماد شده‌اند. علت آن هم نبود شفاف سازی است. بیست تا سی سال است که داریم در مملکت داد می‌زنیم، ولی همچنان برخی مشکلات ادامه دارد. مثل نظام دلال بازی که من نمی‌توانم حلش کنم. اگر به انتخابات خوش بین هستیم، چون آزان نتیجه گرفتیم. امروز تلاش می‌کنیم تا جایی‌که نفوذ داریم همه را پای صندوق‌های رأی بکشانیم، زیرا تکلیف داریم. در مدت باقی مانده بی‌اعتمادی رانمی‌شود اصلاح کرد. اما می‌شود عده‌ای را تشویق کرد که رأی بدهند.

پیش بینی شما حضور چند درصدی مردم است؟

بصیری پورا نمی‌دانم؛ اما خوش بین هستم. نسبت به انتخابات گذشته حتماً کمتر نیست.

پاک‌نیا برای ختم کلام در این جلسه جمله‌ای را یادآور می‌کنم که گفته بود: «هرچه دایره انتخاب شوندگان را کوچک کنیم، دایره انتخاب کنندگان هم کوچک‌تر خواهد شد.» این اصل درستی است. هم به عنوان یک شهروند و هم به عنوان کنشگر سیاسی باید بگویم که رویه‌ای که برای تأیید صلاحیت‌ها در نظر گرفته شده سالم، هموار و رقابتی سالمی برای حضور حداکثری مردم نیست. به عنوان یک فعال و کنشگر سیاسی هرگز مردم را تشویق نمی‌کنم که رأی ندهند، زیرا وظیفه ذاتی هر شهروند مسئول و کنشگر سیاسی حضور در پای صندوق رأی و شرکت در انتخابات است. می‌دانیم مسیر تغییر درست از مسیر صندوق رأی می‌گذرد. ولی اگر قرار باشد معرفی کنم می‌گویم براساس شناخت خودتان و برداشتی‌که از نامزدهای موجود دارید. رزومه‌ها را مطالعه و حتماً در انتخابات شرکت کنید.

آمار شرکت‌کنندگان دوره قبل نشان داد حدود ۳۳ میلیون نفر پای صندوق‌ها نرفتند. امیدوارم این بار آمار شرکت‌کنندگان در کشور بیش از ۵۰ تا ۶۰ درصد باشد. اما پیش بینی من این است که در خوش‌بینانه‌ترین حالت درکل کشور بین ۳۰ تا ۴۵ درصد در انتخابات روز جمعه شرکت خواهند کرد.